

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ústav: Ústav jazyků Akademický rok: 2022/23
Student(ka): **Vojtěch Zvolánek**
Studijní program: Angličtina v elektrotechnice a informatice (B2655)
Studijní obor: Angličtina v elektrotechnice a informatice (2609R007)
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Miroslav Kotásek, Ph.D.**
Oponent bakalářské práce: Mgr. Petra Langerová

Název bakalářské práce:

Překladová teorie Douglase Hofstadtera

Celkové hodnocení bakalářské práce:

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.
Celkový počet bodů: 55.

Slovní hodnocení:

Vojtěch Zvolánek se podjal nelehkého úkolu pokusit se extrahovat něco jako překladovou teorii Douglase Hofstadtera z knihy *Le ton beau de Marot*. Netypicky bych začal od výhrad vůči formálním náležitostem. Bohužel autor nemá jasno v otázce, jakým způsobem se abstrakt vztahuje k samotnému textu (v tomto případě k bakalářské práci). To lze vidět v tápavém užívání různých slovesných časů (budoucího i minulého, přičemž standardní je čas přítomný). Paradoxní mi přišlo, že možná větší jazykové nedostatky se objevují v české verzi abstraktu, především abstraktu rozšířeného, včetně chyb ve shodě podmětu s přísudkem a (stylisticky i fakticky) zcela irelevantního hodnocení závěrem. S výjimkou tištěných zdrojů, s nimiž autor pracoval, je sekce bibliografie použitých materiálů zcela nefunkční, bez opory v jakémkoli existujícím standardu, zcela ignorující možného čtenáře. Autor se zdá mít zcela převrácené povědomí o pravidlech řídících distribuci dvou podob neurčitého členu v angličtině, na s. 27 dokonce zavádí tuto chybu přímo do citátu („an Chinese friend“ – s. 27). Citáty nejsou často uvedeny dvojtečkou ani tam, kde by to bylo vhodné (tedy tam, kde syntakticky nenavazují na větu uvozovací) a obecně neprokázal autor přílišný cit pro umírněnost ve výběru citátů – často jich používá excesivně a ve zbytečně rozsáhlé podobě (zvláště markantní je hromadění citátů na s. 12). Autor zaměňuje pomlčku a spojovník, na několika místech dokonce používá namísto pomlčky dva spojovníky vedle sebe, problémy činí také anglická „hyphenated words“: např. „in depth-thoughts“ nm. „in-depth thoughts“ (s. 11) nebo „any-more“ (s. 14). Někdy dojde i k záměně slov, např. na s. 29 hovoří autor o „number of lines“, přičemž je zjevné, že chce hovořit o „number of syllables“. Z dalších gramatických chyb najdeme chybné předložkové vazby nebo slovesné tvary („why he choose“, s. 21).

Po obsahové stránce je práce rozvržena vcelku dobře, autor uvádí profesní Hofstadterovy zkušenosti, které jsou přímo propojeny s jeho zájmem o překlad v úzkém smyslu toho slova. Výběrově se také věnuje dobovému přijetí Hofstadterovy knihy. Srovnání s teorií Josepha Malona považuji za adekvátní, ovšem důvody, jimiž autor výběr vysvětluje, už nikoli. Dle mého bylo třeba hledat styčné body obou „teorií“, jimiž mohly být překladatelské postupy (byť jsou u Malona systematizované a pojmově definované) a ne srovnání postavit na zdánlivé protikladnosti obou přístupů, nebo na jejich „společném“ negativním přijetí. Právě srovnání výhod či nevýhod pojmově rigidní teorie Malona a intuitivní teorie Hofstadtera mohlo být velmi zajímavé a autor je mohl využít ve svých vlastních pokusech o překlad básně Clementa Marota. Tyto autorovy pokusy o překlad zůstaly nedotaženy do konce a jednotlivé verze byly prohlášeny za konečné dříve, než bylo nutno. A to přesto, že možné nápravy byly často velmi jednoduché. Např. v případě druhé verze bylo možné bezbolestně opravit pokulhávající „Má milá / přeji já / hezký den“ za vhodnější „Mé milé / přeji já / hezký den“, nebo „Má milá / přeji ti / hezký den“. Na rozdíl od autora se domnívám, že slovo „ovoce“ lze chápat jako tříslabičné, a proto není v sylabické struktuře básně problematické.

Z textu není úplně jasné, co autor míní pojmy jako „content“ a „message“, když mluví o básnickém textu. Tyto pojmy si zasloužily nějaké krátké nadefinování a projasnění. To by nepomohlo nejen textu, ale především autorovi, který nad využitím a významem těchto a jiných pojmů (např. „properties“) celkem tápe a nepoužívá je konzistentně. Nejpřesvědčivěji vyznívá práce tam, kde se autor domnívá, že si vystačí s reprodukcí či popisem Hofstadterových analýz jednotlivých překladů, které se mu v průběhu psaní knihy sešly. Tady se pradoxně objevuje neviditelněji i největší slabina práce, totiž nepřilíš rozvinutá schopnost analýzy (namísto popisu) a abstrakce. Z uvedených důvodů doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou E.

Mgr. Miroslav Kotásek, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce